

ARTIK YETER! İşçilerin hayatı, sağlığı patronların kar hırsına kurban edilemez!

Sakarya'nın Hendek ilçesinde faaliyet gösteren Oba Makarna fabrikasında 15 Eylül 2024 Pazar günü öğlen saatlerinde bir patlama meydana geldi. Sakarya Valiliğinin açıklamalarına göre bir işçinin hayatını kaybettiği 6'sı ağır biri henüz 12 yaşında 30 kişinin de yaralandığını biliyoruz. Hayatını kaybeden işçinin yakınlarının acısını paylaşıyor, başsağlığı diliyoruz. Yaralı işçilerin de bir an önce sağlıklarına kavuşmasını diliyor ve geçmiş olsun diyoruz.

Yapılan resmi açıklamalardan ve görüntülerden ilk patlamanın değirmen bölümünde meydana geldiği ve ikincil patlama ile bir de silonun tahrip olduğu görülüyor. Bu durum patlamanın olası bir toz (buğday unu) patlaması olduğu kanısını yaratıyor. Bilindiği gibi organik tozların havadaki konsantrasyonuna bağlı olarak patlama riskleri vardır. Bu riski en aza indirmek için "Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik" yükümlülüklerini yerine getirmek ise her işverenin görevidir. Yönetmeliğin ikinci kısmı işveren yükümlülükleri diye başlar ve bir dizi önleyici tedbiri sıralar. Bu nedenle buradan yetkililere Oba Makarna işverenin bu yükümlülükleri ne kadar yerine getirdiğini sormak istiyoruz?

Örneğin;

- Uygun bir patlamadan korunma dökümanı hazırlanmış mıdır?
- Ekipmanlar ATEX direktifine ve patlayıcı ortam sınıflandırmasına uygun mudur?
- Çalışanlara patlamadan korunma esaslarına ilişkin eğitim verilmekte midir?
- Toz azaltma, havalandırma, temizlik gibi tedbirler uygulanmakta mıdır?
- Statik elektrik tedbirleri uygulanmış mıdır?
- Ekipman içinde ateşleme kaynaklarını tespit eden ve söndüren sistemler var mıdır?
- İşletme genelinde ekipmanlar ve tesisatlar için uygun periyotlarda ve nitelikte bakım faaliyetleri gerçekleştirilmiş midir?

Ayrıca IEC/EN 60079 standardı da muhtemel patlayıcı ortamların sınıflandırılması, kullanılacak ekipmanların özellikleri ve işyerinde alınacak tedbirleri açıklayan kılavuz bir dökümandır. Bu işyeri, bu standardın gerekliliklerini ne kadar takip etmiştir.

İşçilerden edindiğimiz bilgiye göre Haziran ayında bu işletme Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'a sormak istiyoruz: **Bakanlık denetimlerinde bu patlamaya sebep olabilecek eksiklikler tespit edilebilmiş midir? Eğer edildiyse işletmenin faaliyetleri neden durdurulmamıştır?**

Yine işçilerden edindiğimiz bilgiye göre **Oba Makarna tarafından tam zamanlı bir iş güvenliği uzmanı istihdam edilmemiş, bunun yerine bir ortak sağlık ve güvenlik biriminden (OSGB) yarı zamanlı hizmet alımına gidilmiştir.** Bunun nedeninin, tehlike sınıfları tebliğinde makarna üretiminin az tehlikeli sınıfta tanımlanmış olması ve iş güvenliği uzmanı ile işyeri hekimi istihdamının bu sınıflandırmaya göre yapılmış olması olduğunu düşünüyoruz. **İçinde siloların ve**

değirmenlerin olması dolayısı ile toz patlaması riski olan bir işletmenin az tehlikeli sınıfta sınıflandırmak abesle iştigaldir. Sayın Işıkhan'a bu tebliğde değişiklik yapıp yapmayacaklarını da sormak istiyoruz.

Yine sayın Bakana sormak istiyoruz: 7 Aęustos 2023'te Derince'de bulunan **TMO'nun buğday silolarında meydana gelen patlama sonrasında benzer riskleri taşıyan işletmeler titizlikle incelense ve eksiklikleri giderene kadar faaliyetlerine izin verilmese bu patlama meydana gelir miydi?**

Bakanlığınızın benzer kazaların/cinayetlerin yaşanmaması için bundan sonrası için planladığı faaliyetler nelerdir?

Buradan bir kez daha tekrar ediyoruz. Yeni patlamalar ile canlarımızı yitirmemek için sürecin takipçisi olacağımızı, önlem almayanlardan ve denetlemeyenlerden hesap sorulması için mücadele edeceğimizi tüm kamuoyuna duyuruyoruz.

Çalışırken ölmek istemiyoruz!

TMMOB Kocaeli İKK / Kocaeli İSiğ Meclisi